

Pat Murphyová

—

Město, nedlouho poté

Pat Murphyová

—

Město, nedlouho poté

The City, Not Long After

Město, nedlouho poté (The City, Not Long After)

Copyright © 1989 by Pat Murphy

Czech edition © 2018 Gnóm! – Jakub Němeček

Translation © Jakub Němeček

Dust jacket & cover drawing © Torgeir Fjereide

Butterflies inside the book © Tomáš Kučerovský

Photo © David D. Wright

První české vydání. First Czech edition.

ISBN: 978-80-906124-7-1

*Nedovi,
který rozumí Dannymu mnohem líp,
než kdy budu já,*

a

*Richardovi.
Už by sis na to mohl zvyknout –
dříve či později, všechny jsou pro tebe.*

Prolog

Zeleninovou zahrádkou na náměstí Union Square pofukoval ranní větřík a pohupoval listy fazolí i krajovanou mrkvovou natí. Město San Francisco spalo. Město snilo.

V hotelu Saint Francis, jen kousek od náměstí, se Dannymu zdálo o modré barvě. Natíracím válečkem na dlouhé tyči maloval oblohu. Měl za sebou už spoustu hodin práce. Nejméně polovina nebeské rozlohy nad ním byla celá šmouhovatá tisíci odstíny jediné barvy: královskou modrou, námořnickou modrou, tyrkysovou, pomněnkovou, tmavě zelenomodrou, jemným odstínem drozdích vajíček, zrádnou šedomodrou barvou oceánu za soumraku. Směrem k obzoru, kam Dannyho natírací váleček ještě nedospěl, přecházely modré odstíny do mlhavé šedi. Ale nad hlavou se mu svítivé barvy kroutily do spirál a proudily jako voda v řece.

Uprostřed tohoto neustále se měnícího kaleidoskopu žhnuly dvě modrošedé skvrny. Ze středu oblohy

pozorovaly Dannyho dvě zářivé oči. Temně modré stíny na obloze kolem nich načrtly rysy obličejů a pod nimi křivky ženského těla. Jak tak Danny zíral nahoru, z oblohy vystoupila mladá žena. Vypadala nadmíru zmateně.

Město spalo a jeho sny táhly hlavami obyvatel a přetvářely a měnily jejich myšlenky.

Muž, který si říkal Stroj, dřímал na úzkém polním lůžku vzadu ve své dílně. Ve snu sestavoval z porůznu nasbíraných předmětů anděla. Andělovy kosti byly z vodovodních trubek ze starého viktoriánského sídla; svaly tvořily chomáče měděných drátů vyrvaných z kabelů, jež se táhly pod ulicemi města. Na mohutných křídlech anděla se překrývaly tisíce leštěných kovových víček od lahví a vytvářely vlnkovitý vzorek podobně jako rybí šupiny.

Muž zvaný Stroj přivařil na křídlo poslední víčko a poodstoupil, aby se dílem pokochal. Jak tak na anděla hleděl, najednou si uvědomil, že jeho výtvar není úplný. Měl dutou hrud; chybělo mu srdce.

Stroj uslyšel kroky a letmo se ohlédl. Blížila se k němu nějaká žena a v dlaních sevřených do misky cosi nesla. Neviděl, co to je, zato slyšel pravidelný tlukot srdce v rytmu jejích kroků.

Do města vtrhlo svítání: na šedé kameny budov, jež obklopovaly náměstí Civic Center Plaza, dopadlo šedé světlo. Sochy na fasádě veřejné knihovny vypadaly trochu zanedbaně. Holubi vyzdobili během let jejich hlavy bílými stříkanci a u nohou jim navršili chomáče peří a hromady rozbitých hnízd.

Na stromě na náměstí spala opice s prošedivým čenichem, jedna z nejstarších z celé tlupy, která

ve městě žila, a zdálo se jí o Himálaji. Rampouchy visící z podstřeší chrámu tály v ranním slunci. Kapky padající vody udeřily do zvonu a kov vydal tón. Voda stekla ze zvonu a šeptala a jemně šustila ve sněhu, jímž si razila cestu. Opice se zavrtila ve spánku. Blížily se změny.

Za východu slunce vyšla slečna Migsdaleová ze svého domu na Kirkham Street a zamířila k Ocean Beach. Na nohou měla praktické turistické boty, vlněné podkolenky, na sobě tvídovou sukni a pánskou halenu a přes to svrchník, který byl schopen ochránit ji i před tou nejhorší bouří. Slečna Migsdaleová důvěřovala oblečení vyrobenému tak, aby něco vydrželo.

Drobné náramkové hodinky, které měla na zápěstí, se k tomu oblečení nehodily: elegantní kousek zlata, kolem jehož malého ciferníku se třpytily diamanty. Slečna Migsdaleová hodinky našla u obrubníku poblíž klenotnictví; museli je tam na útěku upustit lidé, kteří obchod vyrabovali. Jiných třpytivých tretek, na něž padal prach ve výlohách ostatních obchodů, by se slečna Migsdaleová ani nedotkla, ale hodinky si ze země vzala a ospravedlnila si to sama před sebou tak, že je našla, a ne někomu sebrala. A kdo to našel, toho to je.

Než přišel Mor, žila slečna Migsdaleová sama. Pracovala jako knihovnice v nedaleké základní škole. Po Moru bydlela dál pořád ve stejném domku a plně se věnovala vydávání *Novinek z Nového města* a vypouštění poselství na širé moře.

Každého dne se za odlivu procházela po pláži s nákupní taškou. V ní měla tučet lahví ze zeleného skla, které kdysi obsahovaly víno. Teď se v nich skrývaly

čtverečky bílého papíru, na něž slečna Migsdaleová natukala na stroji poselství.

Každý lísteček byl jiný. Na některé napsala přísloví nebo citáty. („Názory jsou jako nosy: každý nějaký má.“) Na jiné vepsala krátké vyjádření svého přesvědčení. („Nevěřím v Boha, a musím tedy předpokládat, že ani Bůh nevěří ve mě.“) A na některé psala poezii – haiku, rýmovaná dvojverší, sonety a občas i villanellu.

Když scházela betonové schody na pláž, láhev v nákupní tašce rachotily a cinkaly. Jak se blížila, rackové před ní prchali a vřeštěli, protože je popadal vítr a rozfoukával je jako cáry špinavého papíru. Po ustupujícím odlivu zůstala pláž posetá chomáči chaluh a kousky dřeva. Na zpáteční cestě si slečna Migsdaleová naplní tašku naplaveným dřívím, kterým si zatopí v kamínkách.

Když došla k vodě, postavila nákupní tašku na zem a začala mohutným kroužením rozhýbávat pravou paži, aby si uvolnila svaly. Potom si vybrala jednu láhev a čekala, až se o pláž roztrhne vlna a začne svůj ústup do moře. Prudce vykročila do mokrého písku a ladným hodem mrštila láhev do vody. Tento styl pilovala už roky. Láhev letěla vysokým obloukem a ve vzduchu se převracela, než dopadla se šplouchnutím do oceánu právě za rozbouřenými vlnami příboje. Slečna Migsdaleová udělala krok zpátky, aby jí boty neolízla další vlna, a dívala se, jak se láhev pohupuje na vzdalujících se vzedmutých vodách.

Slečna Migsdaleová tyhle chvíle, kdy byla vzhůru jen ona sama a zbytek města ještě spal, milovala. Občas vídala bytosti, jež se vynořily ze snů města: jednou jí mořská panna s dlouhými černými vlasy zpívala cosi

v jazyce, jemuž nerozuměla. Jindy potkala vlka, který klusal po pláži. Zvíře mělo kolem krku uvázaný červený šátek, a když ji míjelo, usmálo se na ni – jako když se přátelsky zdraví sousedé.

Slečna Migsdaleová zvedla tašku a vydala se na pochod podél čáry příboje. Přímo před ní utíkalo hejno malých hnědých bahňáků, kteří se pohybovali jako hračky na klíček a zběsile pípali. Před hromádkou chaluh se hejno rozdělilo na dva proudy a za ní opět spojilo.

Slečna Migsdaleová však zůstala u hromádky váhavě stát, protože si všimla, že se v provazcích chaluh zatřpytilo sklo. Občas nacházela své vlastní láhve vyplavené zpět na pobřeží. Špičkou své praktické botky odsunula chaluchy a odhalila jantarově zbarvenou láhev, v níž kdysi bývala skotská. Její tedy nebyla. Vytáhla ji z chaluh. Přes hnědé sklo spatřila cár otrhaného papíru.

Když odšroubovávala plastové víčko láhve, ruce se jí třásly. Za patnáct let, co posílala na moře poselství, neobdržela nikdy odpověď. Pokoušela se lístek vytrást, ale papír se zarazil v hrdle a nehýbal se. Když si uvědomila marnost svého počínání, popadla nákupní tašku a spěchala k zídce sloužící jako vlnolam, kam zimní bouře nanesly kameny všech velikostí.

Silnou pravačkou třískla lahvi o balvan. Hnědé sklo se roztránilo a střepy se rozlétly do všech stran. Vyškubla cár papíru z hrdla a rozložila jej.

Byl to útržek z novin vydávaných před Morem. Poselství znělo: „Cizí osoba vám přinese zajímavé zprávy. Spojte se se stejně smýšlejícími přáteli, abyste zabránili zásahům do vašich záležitostí. Myslete na budoucnost.“

Slečna Migsdaleová poznala tento literární styl i typ písma: útržek býval kdysi součástí každodenního sloupku s horoskopy otiskovaného v místních novinách. Přečetla si slova ještě jednou a pak nechala papírek vklouznout do kapsy. Bez obvyklé obřadnosti namrskala zbylé láhve do moře a zamířila k domovu.

„Spojte se se stejně smýšlejícími přáteli...“ říkal ten vzkaz. Pomyslela si, co na tohle řekne její přítel Edgar Brown.

Edgar Brown, kterému většina lidí říkala „Kniha“, si ten cár papíru uhladil na koleni a zíral na něj. Slečna Migsdaleová netrpělivě čekala. Měla Edgara ráda, ale občas ji rozčiloval. Zeptejte se ho, jak uvařit vejce, a on bude bezradně kroutit hlavou. O týden později se vynoří z knihovny s bibliografií, která bude zahrnovat zdroje pojednávající o vaření vajec ze všech možných úhlů, od denaturace vaječných proteinů při sto stupních Celsia po úlohu vajec v čínské literatuře. Před Morem býval na Sanfranciské univerzitě knihovníkem specializovaným na hledání odpovědí na konkrétní dotazy. Ke každému problému přistupoval s touž pečlivou erudicí jako k významným teologickým otázkám.

„Řekl bych, že je to vytržené z novin,“ řekl konečně. „Možná z *Examineru*. Porovnáím typ písma a –“

„Tohle už vím,“ přerušila ho slečna Migsdaleová. „Ale co si myslíš o tom, co je tam napsáno?“ Nedala mu šanci odpovědět. „Já myslím, že to znamená, že se blíží problémy. To si teda myslím já.“

„To mi přijde jako ukvapený závěr, Elvíro,“ namítl Kniha.

„Možná je ukvapený, ale to ještě neznamená, že nemám pravdu.“ Opřela se a přelétla pohledem Civic Center Plaza. Seděli na schodech veřejné knihovny, v níž Kniha žil. Naproti přes náměstí sestrojovali Danny s Fíglem něco z lesklých hliníkových reflektorů a drátu.

„Fígl staví eolskou harfu,“ řekl Kniha. „Natahuje dráty z vršku radnice na náměstí. Až přes ně bude foukat vítr, ty reflektory zesílí zvuk.“

Slečna Migsdaleová mu rychle pohlédla do tváře. „Pokoušet se teď o změnu tématu není dobrý nápad.“

Zamračil se. „No, tak tedy předpokládejme, že máš pravdu a blíží se nějaká patálie. Pamatuješ, jak se Černí draci rozhodli rozšířit své území do centra? Město si s tím poradilo docela rychle.“

„Duchové,“ přitakala slečna Migsdaleová. „Město je zastrašilo s pomocí duchů. Ale co když máme co do činnění s někým, kdo se tak snadno nevyleká?“

„Nechápu, čeho se tolik bojíš,“ brumlal Kniha. „Jestli se něco objeví, tak se s tím vypořádáme.“

Pokřčila rameny a pozorovala Dannyho a Fíglu. Pomáhal jim Tommy, Rubyin syn – nebo se jim spíš jen všude motal. Slunce se třpytilo na hliníkových reflektorech a slečna Migsdaleová náhle pocítila smutek, jako kdyby se na výjev dívala z nějaké daleké budoucnosti, v níž vzpomíná na šťastné časy.

„Nemám žádné zprávy o Leonovi,“ řekla, a tak konečně prozradila, co ji doopravdy trápí. Leon byl jeden obchodník, který jí vždycky nosil novinky o zbytku Kalifornie. „Čekala jsem ho už před pár týdny, ale nedal o sobě vědět.“

„Prostě se někde zdržel, to je celé,“ řekl Kniha.

„Možná.“ Zachvěla se, protože ji najednou zamrazilo. „V noci, když poslouchám vlny, se mi zdá, že šeptají varování.“

Kniha si nervózně zamnul ruce.

„Ty to cítíš taky.“

„Řekl bych, že ano,“ připustil zdráhavě. Objal ji kolem ramen a ona mu za to byla vděčná. Byl to paličák a suchar, ale přesto dobrý kamarád. Společně překonají každý problém, který jim přijde do cesty.

Část první
Město snů

Kapitola 1

O šestnáct let dřív, než slečna Migsdaleová našla láhev s poselstvím, porodila Mary Laurensonová dceru. Mary ležela na manželské posteli v domě na jedné opuštěné farmě a oběma rukama pevně svírala mosazný rám. Při každé kontrakci bolestí a strachem zaúpěla, ale v okolí nebyl nikdo, kdo by její nárek slyšel.

Zdalo se jí, že sténání vychází z nějakého vnějšího zdroje, jen náhodně se vztahujícího k jejímu tělu. Cítila, jak jí v hrdle vibrují výkřiky, ale nedokázala je vůbec ovládat. A stejně tak neuměla ovládat ani kontrakce, které trýznily její tělo.

Byla sama. Když tehdy uprchla ze San Franciska, chtěla být sama, chtěla někam zalézt a schovat se. Ale tehdy si neuměla představit, jaké to bude mít důsledky.

První kontrakce ucítila časně navečer. O půlnoci jí praskla voda. Teď už okny pronikalo dovnitř sluneční světlo. Venku v korunách mandloní zpívali kosi

a přelétávali z jedné větve na druhou. V těch šťastných chvílkách mezi kontrakcemi, kdy se jí svaly uvolnily, ptáky slyšela. Ale když stahy znovu začaly, neslyšela nic než své sténání a tlukot vlastního srdce.

Její tělo už jí nepatřilo. Celé hodiny se ze všech sil snažila je ovládnout, s námahou se pokoušela dýchat tak, jak ji to učili, a mezi záchvaty křečí se uvolnit. Teď už to vzdala, nechala tělo, ať si dělá, co chce. Pustila se rámu postele a položila si ruce na boky. Pokoušela se najít polohu, v níž by se zbavila bolesti. Přišla další kontrakce a Mary sevřela propocenou prošívanou deku pod sebou a trhala její látku.

Mysl byla stejně svéhlavá jako tělo. Mary neměla nad svými myšlenkami žádnou moc. Halucinovala, představovala si, že její mrtvý manžel sedí na kraji postele a říká jí, že má dýchat tak, jak se to učila v předporodním kurzu. Chtěl po ní však nemožnou věc – tělo si dělalo, co chtělo, a ona to nemohla ani za mák ovlivnit.

„Pomoz mi přece,“ vzlykala a natahovala ruku po manželovu duchovi. Ruka tápala v prázdnotě. „Sakra, pomoz mi.“ Zmizel, rozplynul se ve zlatavém slunečním světle, jež naplňovalo pokoj.

To ale není sluneční světlo, uvědomila si náhle. To zlatavé světlo vyzařovalo z okřídlené postavy stojící vedle postele. Napřáhla ruku a ucítila teplo světla na dlani.

„Pomůžu ti,“ pravil anděl. Jeho hlas cítila ve svém těle stejně, jako cítila třas v nohách a stahy v břiše. „Dovol mi dítě pojmenovat a já ti pomůžu.“

Lapala po dechu – záda se jí prohnula jako luk, protože přišla další kontrakce. „Ano,“ vykřikla. „Ano,

pomoz mi. Prosím, pomoz mi.“ Teplé světlo jí zazářilo do tváře a ona před ním zavřela oči.

Stahy teď přicházely v čím dál kratších intervalech, jako jeden dlouhý, nekonečný příval bolesti. Zavřela oči a soustředila se na to, aby tlačila. Ucítla rupnutí, jak vyšla ven hlavička. Toužila po úlevě od bolesti, která ji rvala na kusy, a tak zatlačila znovu.

Když dítě vyklouzlo z těla, úleva přišla hned. Chvilku jen tiše ležela. Pak se stahy vrátily a ona vytlačila i placentu.

Ucítla na stehně pohyb malé ručičky a natáhla se pro dítě. Cípem prošívané deky mu otřela z tváře krev a hlen. Děvčátko jednou zalapalo po dechu, zakňouralo, potom otevřelo oči a zahledělo se na Mary pohledem, který ještě neumělo zaostřit. S dítětem na prsu Mary konečně usnula a vzbudila se, až když otevřeným oknem zavanul dovnitř lehký noční vítr.

Mary nikdy nedala své dceři jméno, volala na ni jenom „zlatíčko“ nebo „dítě moje“ a někdy „dceruško“. Netušila, jestli se anděl kvůli pojmenování dcery vrátí, ale nejmoudřejší se jí zdálo čekat. Když jí Mor vzal manžela a přátele, začala být ostražitá. Připadalo jí, že pojmenovat dítě znamená pošetile riskovat, jako by jméno mohlo přilákat pozornost zlovolného vesmíru. Bezejmennost poskytovala cosi jako ochranu.

Když nad tím Mary uvažovala, uvědomovala si, že rozhodnutí nedat dítěti jméno nedává žádný smysl. Ale v jejím životě stejně mnoho smyslu nikdy nebylo. A kromě toho dívka jméno vlastně nepotřebovala. Když Mary volala na dceru, volala jednoduše: „Pojď

sem.“ Dívka věděla, že matka volá ji. Nikde nebyl nikdo jiný, koho by mohla volat.

Z miminka vyrostla divoká a plachá dívka, která lezla po stromech, proháněla se po volných prostorech kolem farmy a honila divoký dobytek, jenž se pásli na zarostlých loukách. Zdálo se, že to dítě nemá z ničeho strach. Jenže důvěra mu chyběla taky. V Maryině hlavě byly tyto dvě věci nějak propojené.

Pozdě v noci, když děvčátko spalo, se Mary často vkradla do její ložnice. Dcera ležela na boku stočená do klubíčka jako liška v noře a tiše a pravidelně oddechovala. Mary nevědomky přizpůsobila rytmus svého dechu jejímu. Něžně se dotkla dívčiny ruky. V teple jejího živého těla nacházela útěchu.

Za podobných nocí čekala Mary na něco, co by nikomu nemohla přiznat, dokonce ani sobě ne. Čekala, že přiletí ten zářivý anděl, pojmenuje její dceru a pak ji odnese. Mary dceru strážovala a usínala v křesle vedle postele.

Nejčastěji se pak probudila, když už byla postel prázdná. Dcera se časně ráno vykradla ven a zůstaly po ní jen zmuchlané přikrývky. Dívka byla pryč, hledala ptačí hnízda, líčila oka na králíky, lovila v potoce raky, plenila opuštěné domy a snažila se v nich najít věci, které by se daly prodat na trhu.

Když bylo dívce devět, našla na sousední farmě skleněnou kouli. Stála na policiče s různou veteší, vklíněná mezi kovový model mrakodrapu Empire State Building a čínskou figurku myšky Minnie. Dívka otřela prsty vrstvu prachu, která pokrývala sklo jako hustý kožich. Ačkoli bylo chladné odpoledne a na polici špinavým

oknem pronikal jen tenký paprsek slunečního světla, koule se zdála být na dotek teplá.

Dívka zírala přes špinavé šmouhy na neurčité pravoúhlé tvary uvnitř. Když koulí zatřásla, uviděla skrze sklo jakési třepotání.

Odešla na verandu, kde bylo světla víc, rukávem košile vyleštila sklo a znovu se zahleděla dovnitř. Jedna vedle druhé tam stály vysoké budovy se čtvercovými okny. Nejvyšší z nich se nahoře zužovala do špičky, takže to byl spíš trojúhelník než obdélník. Když koulí zatřásla, zlaté šupinky se krouživě vznesly vzhůru a pak přšely zpátky na budovy.

Nikdy neviděla nic tak krásného. Třpytky odrážely sluneční paprsky a planuly jako oheň. Kdyby se mohla podívat víc zblízka, spatřila by v malinkatých autech, jež stála nehybně na ulici, lidi. Držela kouli a otáčela jí pořád dokola – ten pocit se jí zamlouval. Na černém podstavci hlásala reliéfní pozlacená písmena: „Souvenýr ze San Franciska.“

Matka jí o San Francisku vyprávěla. Pohádky na dobrou noc vždycky začínaly: „Tehdy v San Francisku, před Morem...“ Byly to divné a nesouvislé příběhy, útržky matčina života. Radostné vzpomínky na průvod na oslavu Čínského nového roku s lehkou vůní střelného prachu z petard. Vzpomínky na sousedy: stařenu s devětadvaceti kočkami, mladíka, který cvičil na střeše tai-či.

Dívka si ze vzpomínek své matky vytvořila vlastní obraz San Franciska: místa exotického jako země Oz, s obrovitými kopci, přes které se valí tramvaje. Jednou se matky zeptala, proč se tam nemohou vrátit. Matka zavrtěla hlavou. „Je tam až moc duchů. Nemůžu zpátky.“

Dívka si vzala kouli s sebou domů spolu s dalšími cetskami, které našla: zavíracím nožem se střenkou z umělé perleti, sadou hracích karet s fotografiemi nahých žen, soupravou vyšívacích nůžtiček ve tvaru čápa. Když došla domů, položila nožík i hrací karty k ostatním věcem, které prodá na trhu. Nůžky dala matce. Kouli si ale nechala pro sebe. Toho večera jí před spaním ještě jednou zatřásla a pozorovala zlaté šupinky, jak krouží kolem věží velkoměsta.

Když byla dívka pořád ještě docela malá, učila se sama lovit. Nedaleko domu ležela změt betonových desek, jak se při zemětřesení zhroutila nadzemní dálnice. Sutiny vytvořily hotové bludiště nor, které se daly ihned použít, a tak tam žila spousta králíků. Nejprve na ně mazaně líčila oka ze smyček rybářského vlasce, která pokládala na sotva viditelné pěšinky, jež zvířata vyšlapala v trávě. Když byla trochu starší, udělala si prak z kovových trubek rezavého rámu starého bicyklu. Jako gumu použila kus duše z kola. S prakem v ruce pak lenošila na sluncem vyhřátém betonovém panelu a čekala v jemném nachovém soumraku, až králíci vylezou a začnou se pást. Dokonce i v tomhle tlumeném světle málokdy chybila.

Na sousední farmě našla velkou Dětskou ilustrovanou encyklopedii. Ačkoli ji matka učila číst, dívka měla encyklopedii ráda hlavně kvůli obrázkům a nanosila si ji domů, vždycky po několika dílech najednou. Po pěti cestách měla už všechny díly od A do Z. Za zimních večerů ležela u ohně a prohlížela si obrázky exotických míst a věcí. V díle označeném Z našla obrázky zbraní. Z obrázku pochopila, jak si

má zhotovit kuši. Odsekávala v mandloňovém sadu mladé výhonky, dokud nenašla takový, který měl tu správnou pružnost pro výrobu lučiště. Pažbu si vyřezala z kusu dřeva, který našla ve stodole. Za dlouhých letních dnů se v sadu cvičila ve střelbě do terče a stala se výtečnou střelkyní.

V létě bylo v údolí vedro; v zimě přicházely deště. Každé jaro stromy v mandloňovém sadu rozkvetly a každý podzim s matkou sbíraly mandle a loupaly je, aby je mohly prodat. Každý večer, než šla spát, zatřepala dívka skleněnou koulí. Občas se jí zdálo o San Francisku.

Kapitola 2

Když bylo Dannymu osm, dozvěděl se, že umění může změnit svět. Zjistil to v jedné boční uličce vybíhající z Mission Street v San Francisku. Danny se krčil za kontejnerem na odpadky a díval se na muže, který maloval na zeď.

Muž tančil; jeho bosé nohy vydupávaly do asfaltu jakýsi rytmus. Kolem krku měl rudý šátek a na sobě otrhané džíny ustřižené nad kolena. V každé ruce držel sprej s barvou. Doširoka máchal pažemi a zanechával na rudé cihlové zdi barevné čáry. Při malování ze sebe rytmicky vyrážel hrdelní zvuky. Danny nedokázal rozeznat jednotlivá slova – nedokázal by dokonce ani s jistotou říct, že jsou to slova a ne jenom mručení a nesmyslné hlásky.

Kolem muže byl vyskládaný kruh mističek z plochých mušlí. Hořely v nich trsy bylinek, z nichž stoupaly mraky výrazně čpícího dýmu, které se spirálovitě kroutily uličkou.

Skrze kouř rozeznával Danny obrazy na zdi. Směrem k Mission Street běželo tryskem stádo koní s břichy jako sudy a hřívami tuhými jako štětiny kartáčků na zuby. K zamračené obloze pohazoval bohatým parožím jelen. Křivka červenohnědé barvy tvořila veliký hrbatý hřbet bizoního býka. Zrovna když se Danny díval, muž cákancem rudé barvy naznačil býkovo oko.

Muž se hned nato sehnul, aby zahodil jeden sprej a popadl jiný, a začlenil ten pohyb přímo do tance. Natáhl ruku co nejvýš a maloval na zeď ptáky – nebo spíš dvojice zakřivených čar, které tak nějak ptáky připomínaly. Danny v nich rozpoznal husy letící v hejnu ve tvaru písmene V.

Dannyho to fascinovalo, a tak se kradl blíž, ale byl stále připraven odpelášit zpátky do úkrytu. Jeho nohy musely být na asfaltu slyšet, protože muž kradmo pohlédl jeho směrem, krátce se usmál (ve tváři s tmavým plnovousem se zableskly bílé zuby) a mávl rukou k hromádce bylin u zdi.

Zprvu ostražitě vzal Danny trochu šalvěje a *yerby bueny* a přihodil je do plochých mušlí. Hustý oblak dýmu mu naplnil plíce a trochu zamotal hlavu. Váhavě začal napodobovat mužovy pohyby a tančit vně kruhu mušlí. Přitom mával větvičkou šalvěje, aby rozehnal kouř.

Muž namaloval klikatou modrou čáru. Pod ní načrtl hejno ryb a obrovité tělo velryby. Jeho popěvek se změnil, byl teď vyšší a rychlejší. Namaloval stádo jelenů a další stádo divokého skotu. Tančil divočeji, na nahých zádech se mu leskl pot. Popadl sprej se šedou barvou a v pravém rohu zdi rychle načrtnul vlka.

Bez varování sprej upustil, odskočil od zdi a přeskočil kruh mušlí, takže přistál těsně vedle Dannyho.

Dannymu v náhlém tichu zvonilo v uších. Vzhlížel nahoru k muži a kupodivu se nebál. Mužovy ruce, záda a hrud' pokrývaly kudrnaté hnědé chlupy. Kůži pod nimi měl rudohnědou, byla to barva čerstvě podřáté sekvoje. Něco na způsobu, jak stál – uvolněný, ale připravený okamžitě se pohnout – připomnělo Dannymu divoké psy, kteří se toulali ulicemi města.

„Jmenuju se Danny.“

Muž na něj shora krátce pohlédl. „Já jsem Randall.“

Danny se zvědavě díval, jak si Randall dřepel vedle jedné ploché mušle a zašťoural prstem umazaným od barvy v doutnajících bylinkách. Zvedl mušli, vyklopil si popel do velké dlaně a pak se jím potřel na tváři a na těle. Mrkl na Dannyho a řekl: „Vem si. Je to dobrý. Očistný.“

Danny si sundal triko a opatrně si potřel popelem hrud' a paže.

„Pojď,“ řekl Randall.

Danny šel za ním k potůčku, který tekł po Osmé avenue. Za ty roky rozežrala tekoucí voda asfalt a odhalila skálu a písek ležící pod ním. Traviny, které se uchytily mezi dlaždicemi chodníku, rostly podél vody hustě a byly krásně zelené. Když se Randall přiblížil, z obrubníku se dolů vrhl skokan a plaval do bezpečí.

Randall se pocákal studenou vodou a vydrhnul si tvář a hrud' hrstí trávy. Danny ho napodobil a trochu se třásl zimou. Když si vydrhl většinu popela, osušil se trikem a lehl si na chodník. Byl rád, že ho do zad hřeje sluncem vyhřátý beton. Randall usedl vedle něj. Danny ho zkoumavě pozoroval.

„Proč jsi maloval ty obrazy na zeď, Randallo?“ zeptal se nakonec.

Randall se opřel jednou velkou rukou o beton a pootočil se, aby si Dannyho pozorněji prohlédl. „Potřebujeme tady víc zvěře. Bizony, jeleny, ryby. Potřebujeme lepší lov.“

Danny sraštil čelo. „Co to má co dělat s obrázkama na zdi?“

Randall utrhł stéblo trávy a začal ho na konci žvýkat. Otálel tak dlouho, až si Danny pomyslel, že možná vůbec neodpoví; potom řekl: „Jestli jsem to udělal správně, tak ty obrázky přivedou zvěř zpátky.“

„Jo?“ Danny se nad tím na okamžik zamyslel. „Ty myslíš, že jo.“

Randall odhodil stéblo. „Já myslím, že jo.“ Pokrčil rameny.

„Jsem jenom z šestnáctiny Čerokéz. Vychovávali mě v bělošskejch školách. To, co o tom vím – to pochází vodsad.“ Poklepal si na chlupaté břicho. „Možná jsem to neudělal správně. Ale já myslím, že jo.“

Danny vraštil čelo a uvažoval o Randallových slovech. „Jestli chceš přivést nazpátek zvířata, proč jsi teda namaloval vlka? Vlky tu přece nikdo nechce.“

Randall se náhle usmál a odhalil bílé zuby. „To je něco jako podpis,“ vysvětlil. „A kromě toho by mi nevadilo mít tady pár dalších vlků. Jen pár.“ Zakřenil se na Dannyho, který jeho úsměv opětoval, ačkoli ten vtip úplně nechápal.

Danny vyrostl v San Francisku. Narodil se pár roků před Morem, ale jeho vzpomínky na první léta dětství byly mlhavé. Vzpomínal si na plyšového králíka, který

byl jeho nejoblíbenější hračkou, a na matčinu ruku, jako ho zvedá, když upadl na hřišti a sedřel si koleno. Ale jinak si z nejtěplejšího dětství nepamatoval nic.

Po Moru ho našla jedna žena ve středním věku, jak bloudí ulicemi, a adoptovala jej. Jmenovala se Emerald. Jemu dala jméno podle písničky, kterou ráda zpívala.

Emeraldin vztah k realitě byl mírně řečeno dost chatrný. Občas uvěřila tomu, že je Danny její vlastní syn, a prohlašovala se za svatou pannu a jeho za nového Mesiáše. Jindy se rozvzpomněla na to, kdo je a kde je, a vyprávěla Dannymu historky o světě před Morem.

Jako dítě chodil Danny často na průzkum mrakodrapů, jež stály přímo na Market Street. Bloumal zasedačkami a kanceláři s dubovým obložením, v nichž byl cítit prach. Někdy si četl papíry, které se tam povalovaly – číst ho naučil Kniha, starý muž, který bydlel v knihovně. Obvykle to však byla nudná lejstra – zprávy o majetkových fúzích a daňová přiznání dávno neexistujících firem.

Většina kanceláří v přízemí podlehla pustošení vandalů: okna rozbitá, stoly převrácené, kartotéky pootvírané a papíry rozházené. Takovým stopám po násilí se Danny vyhýbal. Raději měl průzkum kanceláří, jež zůstaly nedotčeny. Tam se prach usazoval na papírech, jež odpočívaly zapomenuté na stolech; v šuplících a mezi klávesami psacích strojů ležela myší hovínka. Ve vyschlých květináčích zůstaly zelené jenom plastové rostliny a i jejich trvalé zbarvení tlumila vrstva prachu.

Danny cítil, že tyto kanceláře jsou stále ještě nějak živé. Kdyby někdo otřel prach a opláchnul plastové

kytky, telefony by začaly zvonit a psací stroje bzučet, říkal si Danny. Do kanceláří by se nahrnuli lidé, posbírali by papíry a dál dělali to co předtím. Danny se toulal kancelářemi, fascinován i zděšen představou, že by se staré časy mohly vrátit.

Když jednou prohledával jakousi budovu, našel červené tlačítko s nápisem NOUZOVÝ GENERÁTOR. Stiskl je, aniž přemýšlel o tom, jaké to může mít následky.

Budova kolem něj se probrala k životu. Odkudsi zdola se ozvalo hluboké bručení, které přešlo v rovnoměrný hukot. Podlahou putovalo jemné chvění, až se z toho Danny sám roztrásl. Nad hlavou mu zablikaly zářivky a pak se rozzářily nepřirozeným modrobílým světlem. Ozvalo se klapání podobné cvakání zubů. Z nějakého průduchu se vyřinul studený, zatuchle páchnoucí vzduch a vyžíral obrazce do prachu, který tu ležel nedotčen víc než deset let.

Danny čekal. On sám se ve studeném vzduchu chvěl zimou, ale nic jiného se nezměnilo. Opatrně začal zase s průzkumem – vydal se do vnitřních kanceláří bez oken, které byly předtím vždycky temné. Při každém neznámém zvuku nadskočil: hučení kopírky, šeptání klimatizace, jemné tik-tik-tik, jak vteřinová ručička obíhala na elektrických hodinách a počítala vteřiny času, který dávno uplynul. Danny se kradmo ohlédl, ale v prachu viděl jen své vlastní šlépěje. Na stole v rohu stál kazetový přehrávač a na něm planulo rudé světélko. Přejel prsty po černých tlačítkách a setřel prach. Váhavě stiskl knoflík s nápisem PLAY.

Danny viděl, jak se páska, za zaprášeným plastovým krytem jen matně viditelná, začala otáčet. Ze sluchátek, která ležela na stole, se ozval plechový hlas.

Když je Danny zvedl a přiložil si je k uchu, uslyšel, jak nějaký muž říká: „...zpoždění způsobená nemocí zaměstnanců doručovací služby. Následující místa hlásila nedostatek...“

Danny odhodil sluchátka a utíkal pryč. Zmocnil se ho jakýsi primitivní strach. Nebál se hlasu ve sluchátkách, ale zachvátil ho pocit, jenž byl v této uzavřené místnosti velice silný, pocit, že se minulost vrátí, aby si vyžádala město zpět. Emerald mu vyprávěla o všech těch lidech v oblecích, kteří kdysi pracovali v budovách v centru města. Najednou dostal strach, že se ti šedí lidé bez tváří, kteří sedávali za těmito stoly, vrátí a najdou ho, jak si hraje s jejich věcmi. Chytí ho a ty jeho hrátky mu zarazí. Uprchl z budovy a už nikdy se tam nevrátil.

Když bylo Dannymu osm, Emerald vypadla z okna bytu v činžáku. Spadla z výšky pěti poschodí a zemřela. Danny si nikdy nebyl jistý, proč vlastně vypadla, ale měl podezření, že se natahovala po úplňku, který visel nízko na nebi.